

Előfizetési árak:

A kiadóhivatalban átveve:	
Egész évre	6 frt — kr.
Negyedévre	1 > 50 >
Helyben na. noz. áradva:	
Egész évre	8 frt — kr.
Negyedévre	2 frt — kr.
Vidékre postán szállítva:	
Egész évre	10 frt — kr.
Negyedévre	2 > 50 >

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik mindennap, a hétfői és ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Apáczai-utca 3. sz.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 4 kr.

NAGYVÁRAD, május 3.

Ünnep után.

Mintha még most is szemünk előtt állana az ünnep bívós-bajos pompája; mintha még most is fülünkbe csengene a sok szép üdvözlő beszéd, melynek mindenikéből szeretet — tisztelet áradt, mint ha még most is éreznők a nemzet szive dobbanását, mely vasárnapon tisztán Schlauch bibornokért lüktetett.

Az ünnep elmúlt, pompájában többé már nem gyönyörködhetünk — de hatása nem mulik el. mély és kitörölhetlen nyomokat hagyott az a szivekben.

Az érdem jutalmaztatott itt, a lángész kapta meg a jogos hódolatot, a szeretet tanát hirdető főpap iránt fejezték ki elismerésüket, papok, világiak egyaránt.

Nem mulik el a nagy nap hatása, mely azon tudatból áll, hogy van tere ma is a nemes ambíciónak, ha félreértések mellett is, de megkapja az érdem tiszta céljának elismerését — bátor és zseniális küzdelmének jutalmát.

Az ünnepnap két, feltétlenül kimagasló eseménye volt — a pápa és király részvétele az örömben.

Arczképét küldte a pápa — legnagyobb rendjelét a király.

A pápa arczképe némaságában is beszél. Bibornokom. Itt küldöm arczképemet, a pápa arczképét, ki nem csatlakozhatom a hitben — neked, kiből mint főpapban nem csatlakozhatik a hit.

Elküldtem arczképemet, ki legfőbb

magyarozója vagyok Isten igéjének — elküldtem neked, — ki oly jól megértetted ez igéket.

Elküldtem arczképemet, ki már végéhez közeledek a harcznak, — melyet hogy te sokáig tovább küzdhess, szerettem ez újabb jele által is kívánom.

Elküldtem képemet, hogy dicsőséget árásszak a fejre, melyből a hitvédelem annyi meggyőző, zseniális műve született.

* * *

A felséges apostoli király a Szent-István rendet küldte le.

Ez is beszél. Meg is magyarozta azt maga a felséges úr abban a párját ritkító kéziratban, melyet hozzá csatolt.

Hű alattvalóm vagy — nagy fia a dicső nemzetnek, melynek urává lettem Isten kegyelméből. Ismerem szivedet, azt a nemes szivet, mely oly sokak bánatán enyhített, a szivet mely nem zárkózik el semmi nemes, semmi jó elől.

Papi érdemeidért bibor kalap disziti fejed, honfiai érdemeidért a Szt-István rend csillaga diszitse szived.

Az ész és sziv tette főpapunkat nagygyá, jutalmul bibor kalap ékíti zseniális fejét — rendjelek az arany szivet.

Isten áldja Szent atyánkat, apostoli királyunkat, kik felmagasztalták azt, kit mi csak szeretni tudunk. Elmúlt az ünnep, de szivünkben él az ünnepelt.

P—y.

48-as népszövetség.

A függetlenségi párt Ugron-frakciója mondhatni egy monstre értekezletre hívta össze a szétrobbantott párt tagjait, melyen egy nagyon ábrándos eszme megvalósítását tüzték ki feladatul: harcolni a Bánffy-féle pestises aera ellen, mely már-már minden alkotmányos funkciót bilincsekbe ver. A vigadó termében mintegy 1000 ember jelent meg az ország minden részéből s elnökül Ugron Gábort választotta, ki aztán élénk helyeslések közt mondotta el szokása szerint füstölgő, villámló beszédét, melyre a hallgatóság részéről frenetikus taps lett a válasz s a gyűlés az alapszabályok Bartha Miklós által történt ismertetése után oszlott szét.

ORSZÁGGYÜLES

A képviselőház ülése.

Budapest, május 3.

A képviselőház mai ülése délelőtt 1/11-kor kezdődött.

Elnök: Szilágyi Dezső.

Jegyzők: Molnár Antal, gr. Eszterházy Kálmán, Rakovszky István.

A kormány részéről jelen vannak: Bánffy Dezső miniszterelnök, Dániel Ernő.

Elnök jelenti, hogy gróf Nákó Kálmán 3 heti szabadságot kér. Megadatik.

Bemutatja Baranya vármegye közönségének feliratát a kvóta emelés ellen. Kiadatik a kérvényi bizottságnak.

Bemutatja továbbá a budapesti polgári kereskedelmi testület kérvényét a telefonhálózat államosítása tárgyában. Kitétetik a Ház asztalára s ma a törvényjavaslattal együtt tárgyalják.

A „TISZÁNTÚL“ TARCZAJA.

Fényes ünnepek Váradon száz év előtt.

Egy évtized óta gyakran volt városunk központja, színhelye országos ünnepeknek. Ő felsége látogatása, természettudósok kongresszusa, Szent László hétszázados emlékünnepe püspökünknek a bibornoki caputium átadása, Agliardi nunciús látogatása és végül a bibornok aranymiséjének felejthetetlen ünnepei mivel olyanok voltak, amilyenek a fejedelmi fővárosokban is ritkaság számba mennek.

A mostani pazar fényű ünnep alkalmából egyik fővárosi napi lap leír néhány régi nagy ünnepet Várad múltjából. Őseink is értettek a fény és pompa kifejtéséhez, a mieink mégis túlhaladják azokat.

Már csak az összehasonlítás kedvéért is érdekelni fogják hallgatónkat ezek a régi váradai ünnepek — itt közöljük azért ezeket a M. H. leírása után a következőkben:

A múlt század nyolczvanas éveinek elején nagy pompával ment végbe Ürményi főispán beiktatása. A bandériumok, mágnások, nemesek annyian voltak, hogy némelyek már szállást sem kaptak és a püspöki, préposti, kanonoki házak mind úgy tömve voltak, hogy még a cselédszobákban is nagy urak laktak.

Igy a püspök komornyikjának a szobájában Vai István lakott, aki egy kicsit elkésve jelentette be érkezését. Patvaristája, már csak a pitarban kapott helyet, Erdemes megem-

liteni, hogy ez a patvarista Berzeviczi Gergely volt, Széchenyi István gróf működésének előharcosa, a nagy műveltségű politikus és közgazda, aki De conditione et indole rusticorum című munkájában, hazánkban először emelte föl szavát a jobbágyrendszer ellen és igazi nemes lélekkel vette pártfogásába a magyar parasztságot.

Minthogy Ürményi installációja épen Antal napjára esett, Károlyi Antal gróf adott fényes bált és vendégelte a Váradon összegyülekezett urakat. Az egész társaság el volt ragadtatva a város szépségeitől, a lakosság szeretetre méltóságától és külső megjelenésétől is. Erre vonatkozólag így emlékszik egy akkor kelt levél:

„ . . . ritkán látni egy helyen annyi szépségeket, mind asszonyi személyek, mind férfiak közt, mint Váradon. Az országnak első vármegyéihez lehet méltán hasonlítani Bihart nemesek a Politikára, Qualifikációra és Lucusra nézve, de a közönséges Jó rendelésekre. Határoknak jóságára és produktumoknak számára nézve is. »

Az is nevezetes napja volt Nagyváradnak, mikor 1790-ben II. József császár, halála előtt visszavonván minden rendelkezését, a híres Rescriptum megérkezett a vármegyére. Az egész várost follobogózták, este fényes kivilágítást rendeztek, török muzsika járta be az utcákat és a Teleki gróf házában tartott bál alkalmával, a nemes urak és asszonyok ez alkalmalmmal öltöztek ismét először magyar nemzeti díszruhákba.

A napoleoni hadjáratok idejében is volt több ünnepies napja Nagyváradnak.

Igy 1807 május 13-ikán, Kis-Jenő felől utazván, Károly főherczeg, akit a történelem a asperni hős melléknéven szokott említeni — érkezett oda.

A főherczeg uti marsallja a posta állomásokat a szalontai utban jelölte ki, és erről értesítették Thurzó György, Reviczky Gábor és Nadányi László főszolgabírókat, akik, amint csak a tudósítástól kelt rövid idő megengedte, helyre igazították az utakat.

A nevezett napon a főherczeget minden posta állomáson készszen várták, nemcsak pihent lovakkal, de a nemességének lóra ült diszes seregével is. Társaságában mindenütt ott voltak borosjenői Tisza László és Domokos Lőrincz, főnotárius. Ezek szolgáltak ő fenségének tudósítással, ha a vidékről vagy lakosságról akart valamit tudni.

Szalontára érkezvén a menet, Thurzó György főszolgabíró, a tanács élén fogadta a jeles utazót. Az üdvözlő beszédet Boridzó András perceptor mondta, beleszövéen, hogy:

«Öröm fogta el Magyarország szivét, hogy szerencséje lehet a Héroszhoz, akinek dicső tetteit nemesek a haza, de egész Európa csudálva magasztalja. . . »

A főherczeg meghatottan mondott köszönetet, aztán a szalontai nemességtől kísérvé, folytatta útját Nagyvárad felé.

A régi püspöki városba egetverő vivátozások közt vonult be a főherczeg. Megérkezése után a vár épületét és bástyáit nézegette, mi alatt nagy történelmi tudásáról téve tanuságot, Tisza Lászlóhoz fordulva, megjegyzé:

— Nemde, az ön őse volt az a Tisza Ist.

Báró *Dániel* Ernő kereskedelmi miniszter bemutatja a szolnok-kis-kun-félegyházi h. é. vasutára szóló jelentését, kinyomatják és szétosztják.

Következik a napirend.

A gattaja-lugos-marosillyei helyi érdektől, a Bulgáriával kötött kereskedelmi szerződésről s az állami számvitelről szóló javaslatokat a Ház *harmadszori olvasásában* elfogadja.

Következik a budapesti m. kir. állami távbeszélő hálózat bérletének megszüntetéséről szóló törvényjavaslat tárgyalása.

Hegedüs Sándor előadó a javaslatot röviden indokolás kíséretében elfogadásra ajánlja.

Madarász József abban a véleményben van, hogy még Magyarország önálló nem lesz, addig semmi olyan törvényjavaslatot nem fogad el, amely teherrel jár. A magyart mindég megcsalja a német s azért ő a javaslatot nem fogadja el a részletes tárgyalás alapjául.

A Ház többsége a javaslatot általánosságban és részleteiben elfogadja.

Elnök: javasolja, hogy a Ház holnap 12 órakor tartson röviden ülést, melynek tárgya lesz a ma elfogadott törvényjavaslat harmadszori olvasása. Szerdán, csütörtökön és pénteken nem lesz ülés, szombaton pedig formális ülést tart a Ház.

Elnök az ülést háromnegyed tizenegykor bezárja.

A kvóta tárgyalások eredménytelensége.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, máj. 3

Harmincz ember nem tudott találni egy közös érintkezési pontot, a melyre ráállva, meg tudott volna egyezni a közös hozzájárulás számarányában. Kiküldtek tehát a törvényrendelet szerint tizennégy embert, hét osztrákot és hét magyart. Tizennégy kevesebb, mint harmincz, tizennégyen tehát szóbeli, közvetlen tárgyalással inkább megegyezésre tudnak jutni. Am ez a kétszer hetes albizottság is kénytelen volt konstátálni, a fölfogások és az érdekek ki nem egyenlíthető voltát s holnap valószínűleg kiküldenek a harminczból hat embert, hogy majd ezek próbálkozzanak kikeresni egy utat, a melyen a sok mérföldnyire elfekvő álláspontokat valamennyicskére közelebb tolhatják egymáshoz.

A tizennégy politikus, a ki vasárnap déli

12 órakor a képviselőház első számú bizottsági termében összegyűlt, a következő: Széll Kálmán, Falk Miksa, Horánszky Nándor, Hegedüs Sándor, Lukács Antal, Matlekovics Sándor és Tisza Kálmán magyar részről, Schönborn gróf, Beer dr., Janovszki, Menger Zedvitz gróf és Forst urak német részről.

Az elnöki helyre Schönborn gróf és Széll Kálmán ültek. A tárgyalás természetesen kizárólag német nyelven folyt. A vagyoni hozzájárulás kérdésében a teljes paritást hangoztató osztrák urak közt nincs egyetlenegy sem, a ki tudna vagy csak értene is magyarul. Viszont magyar egy sem találtatott, a ki németül ne tudott volna.

Természetes az is, hogy a vitakozás, a mely az elnöki rövid enunziációk után rögtön megindult és harmadfél órán át tartott, a lehető legudvariasabb tónusban folyt s viszonyok rajzából, statisztikai számok közléséből s az egyetértésre jutás szükségének hangoztatásából állott. Részt is vett a vitában ugyszólván mindenki, különösen az előadók. Az eredmény azonban annak a sajnálkozások közt való konstátálása hogy

1. a két részről kiküldött bizottság ugyan előzőeken foglalkozva az álláspontok vitatásával s az álláspontoknak megfelelő eszmecserével; de ennek semmi eredménye nem lett s ugy a magyar, mint az osztrák albizottságok tagjai szilárdan megmaradtak a 15-ös bizottság üzeneteiben kifejezett álláspontokon;

9. minthogy tehát az ellentétes felfogások közt semmiféle közeledés nem történt, fölmerült az az indítvány, hogy egy szűkebb albizottságot küldjenek ki, a mely kíséreljen meg valamely közeledést; e bizottság állana a két elnökből, két előadóból s egy magyar és egy osztrák tagból.

Mivel azonban ily határozati javaslat elfogadására egyik albizottság sem kapott a nagybizottságtól utasítást az indítványt ad referendum vették. Így tehát hétfőn délelőtt mindkét 15-ös bizottság beszámolt a vasárnapi tanácskozáson törtétekről.

A magyar kvóta-bizottság ezen ülésén kimondta, hogy nem tartja szükségesnek a 3 tagú szűkebb bizottság kiküldését. Ezt a délután tartandó plenáris ülésen be fogják jelenteni s ezzel az egész kvóta-bizottsági tárgyalás befejezést nyer, azzal az eredménnyel, hogy megállapodásra nem juthattak. Az osztrákok este már elutaznak.

Ezzel a bizottságok befejezték működésüket következnek a kormányok egyezkedései. Azt hiszik, a kérdés itt dől el Budapesten május 20—22-ike táján, a mikor a király a magyar székvárosban fog időzni.

A Ház mai ülése alatt Badeni felkereste Bánffy-t és hosszasan értekezett vele. Mondják, hogy ennek az értekezésnek igen fontos jelentősége van.

A bibornok jubileuma.

— Üdvözlő táviratok és levelek. —

Dr. Schlauch Lőrincz bibornokot jubileuma alkalmából az ország minden részéből rendkívül nagy számban üdvözltek. — A nagyváradai táviró hivatalok a jubileumi napok alatt csaknem mindig a püspöki rezidencia számára adták le a sürgönyöket, melyeknek száma megközelíti az ötszázat. Ezenkívül üdvözlő feliratok és levelek is szintén rendkívül nagyszámban érkeztek.

A kiválóbb férfiak táviratait és leveleit alább szószerinti szövegben közöljük s közöljük egyrészt a magán üdvözlők névsorának is.

* * *

József főherczeg üdvözlöte.

»Fogadja Eminenciád a magam és családom legbensőbb és legőszintébb üdvözlőit, azon óhaj kifejezésével, hogy a Mindenható jó Isten terjeszse ki áldáseljes működését az egyház és haza javára még számos évekig és áraszsza el legdúsabb szent áldásával.«

József főherczeg.

József Ágost főherczeg sürgönye.

»Fogadja Eminenciád legbensőbb üdvözlőit a mai nap alkalmából. Gondolataim jelen vannak, midőn Eminenciád secunditáját tartja, a jó Isten adjon még igen sok áldását küldve Eminenciádnak hosszú boldog életet, hogy a gyémánt misét szintén ily viruló egészségben tarthassa meg.

József Ágost.

ván, aki, midőn 1660-ban a török Váradot ostromolta, olyan hősiességgel védte az aranyos nevezetű bástyát?

Károly főherczeg a többi előkelő urakkal is nagyon kitűnően bánt, így *Rhédey* Lajos gróffal és Bihar megye több más notabilitásával. Rendkívül érdeklődött a katonák gyermekeit nevelő intézettel, kérdezősködött a tantervről, megnézte szobáikat és megvárta míg ebédeltek.

Innen *Sauer* Cajetán gróf nagyprépost házához hajtatott, amelynek fölvirágzott és lobogódszben uszó kapu bejárata előtt, a házigazda üdvözölte. A kapun belül álltak a Deputátusok és ezeknek szónoka, *Vulkán* Sámuel, egyesült görög püspök, lelkes latin orációt mondott.

Délutáni három órakor fényes ebédet adott *Miklóssy* Ferencz, latin szertartásu püspök, ebéd után cerelet tartott a főherczeg és előbb *Tokody* István és *Klobusiczky* György kánonokat tüntetvén ki, a többi jelenlevő nemeseket és honorációrokat is sorba szólítottatta.

Károly főherczeg, akit utjában *Delmont Colloredo* gróffok, valamint *Lehn* nevezetű udvari orvosa kísérték, zeneszó, mozsárdurrogás és szakadatlan vivatozások közt hagyta el a várost, Kassának intézvén utját.

Ennél fényesebb ünnep csak 1808-ban, márczius 28-án volt, midőn kis-rhédei *Rhédey* Lajos gróffot iktatta Bihar megye főispáni székébe. Egy egykoru följegyzés erről így tesz említést: . . . öregeink vallják, hogy Bihar becsesebb pompát már sok időtől fogva nem látott. Kemény, télies idő volt, de ez nem gátolta a közönséget a részvételben. A szomszéd vármegyék küldöttségei által képviselték magukat, a bihar megyei nemesség pedig

lobogók alatt, hangos muzsikaszóval vonult be. Rendkívül feltűnt az egyik zászlótartó *Bónis* Ferencz, korának egyik legszebb embere, aki tökéletesen úgy volt öltözve, mint őse *Bónis* György, várkapitány, akit *Caraffa* az eperjesi piacon fejeztetett le.

Küldöttség ment az új főispánért, és úgy indult aztán a menet a Várad-újvárosi plébánia templomba, ahol az ünnepélyes *Veni sancte*-n maga *Miklóssy* püspök pontifikált. Az énekes mise után, az ott állomásozott ezredek zenéje mellett Várad-Olasziba inéult az örvenező, ujjongó nemesség, mind a két részen ropogtak a mozsarak s az utcákra gyűlő sokaság nem győzte csodálni a kifejtett pompát, a magyar köntösnek drágaságát, mind a gyalog, mind a lovas nemesség ulánusai uniformisának szépségét. A vármegyeháza szűknek bizonyult a tömeg befogadására és ezért is, a gyűlést a német-utcai református templomba rendelték. A padok, a *chorus*, zsufolásig tömve volt és nagy örömmel hallgatták *Rhédey* lelkes magyar beszédét, melyre a *statusok* nevében *Domonkos* Lőrincz főnótárius felelt igen ékesen. Ennek végeztével ősi szokás szerint, a szolgabírák háromszor fölemelték *Rhédey*-t, mire a nép harsány vivatozásba tört ki, a mozsarak szóltak, a katonaság meg *Salvét* lött.

A gyűlésen még két remek magyar orációt mondtak. Az egyiket *Haller* Ferencz gróf kánonok, a másikat bessenyei *Beóthy* László vicze-ispán tartotta. Gyűlés után diszbedett adott az új főispán. A vendégek száma meghaladta az ötszázat s a lakoma oly gazdag volt, aminő csak egy koronázáson lehet. Este a szegedi színjátszó társaság, mely a főispáni installáció alkalmából érkezett oda — *Papelli*

vagy a *Tsudálatos összetalálkozás* című vígasságos komédiát adta és nagyban szorgalmatoskodott rolléjában *Láng ur* — mint ezt egy akkori följegyzés említi. *Teleki* gróf házában pedig *musicalis academia* volt és az új főispán tiszteletére az egész épület, kívül belül ki volt világosítva. A pazar sorrendű vacsoránál az első toasztot *Tokody* György *consiliarius* Ferencz császárra mondta.

Egy nevezetes *visszatérési ceremóniával* végezzük a nagyváradai ünnepek sorozatát.

1807-ben, husvét vasárnapján ment ez végbe, amikor *Hatvani* István, Bihar megye egyik törvénybírája visszatért a katolika egyház kebelébe. A dologbau az a legérdekesebb, hogy *Hatvani*, fia volt a hasonló nevű híres *debreczeni tudós és professzornak*, akit a *Fauszt-nak* szoktak nevezni. Tösgyökeres református nevelést nyert *Hatvani* Debreczenben, de jogra Bécsbe kerülvén, egyik tanárja, *Pehem* Lőrincz, nagyon megkedveltette vele a katolika vallást, egyre I. Ferdinándnak 1550-ben kelt 12 artikulását magyarázgatván, amely azt mondja II. §-ában: *Catholica ecclesia unica est, et sibi perpetua, constans, errare non potest.*

Hatvani sokáig küzdött, habozott, de végre levelet irt magának, *VII. Piusnak*, bejelentvén ebbeli szándékát. A pápa áldását küldötte *Hatvaninak*, aki áthatva a hit malasztjától, *Miklóssy* püspök miséje alatt tette le a hitvallást.

A püspöki rezidencia udvari kápolnája volt ennél az alkalomnál különösen feldiszítve és *Hatvanit* *Thurzó* György főszolgabíró és *Sántha* József perceptor vezették az oltár elé. A ceremónia után fényes ebédet adott a püspök, mely alkalommal *Beóthy* László köszöntötte föl az új hivat.

Tisza Kálmán üdvözlete.

»Fogadja kérem kegyesen csatlakozásomat azokhoz, kik jubileumát megünnepelvén, a mindenek Urának áldását kérik Eminenciád számára még egy mentől hosszabbra nyúló életén keresztül.

Tisza Kálmán.

Eminentissimo Domino Cardinali Laurentio Schlauch Episcopo Magno-Varadinensi.

Eminentissime et Reverendissime Domine Mihi Observandissime!

Vix dum ad aures Beatissimi Patris nuncium advenit, Te quinquagesimum Sacerdotii natalem brevi celebraturum, sensa dilectionis et gratulationis Suae, datis ad te litteris, statim aperienda duxit. Quae tamen benevolentia est Sanctitatis Suae erga te, quum iam imminet dies, quo praeclarum auspicatumque factum est commemorandum, libet Pontificem augustum tibi iterum fauta quaeque as Domino apprecari, nempe ut gregi tuo diutissime intersis, et uberrima ex eiusdem gregis pietate et observantia capias solatia.

Quod profecto ut abunde cumulateque cedat, idem Beatissimus Pater, laetitiam tuam communicans, tibi et universae Dioecesi tuae apostolicam benedictionem effuso corde imperatur.

Mihi porro pergratum est hac ipsa occasione ut, ut gratulatus tibi ex animo, faustitatem omnem ominer. Manus vero humillime deosculatus, profunda, qua parest, veneratione me tibi profiteor

Romae, die 29. Aprilis 1897.

humillimum et adiectissimum vere servum:

M. Card. Rampolla.

Főmagasságu Schlauch Lőrincz bibornok, nagyváradi püspök Urnak.

Főmagasságu és Főtisztelendő Bibornok, nagyrabecsült Uram!

Alig hogy eljutott Szentséges Atyánk fülehez a hír, hogy rövid idő múlva áldozó pap-ságodnak félszázados születésnapját fogod ünnepelni, mindjárt sietett kifejezni hozzád küldött levelében szeretetének s örvendezésének érzelmeit. Oly nagy azonban ő Szentségének hozzád való kegyessége, hogy midőn már tényleg a küszöbön van a kiváló, boldog és emlékezetes nap, a dicső Pápa jönnek látja, hogy ismét és ismét minden jót kívánjon neked az Úrtól, hogy t. i. még igen sokáig élj hived között és bőséges vigasztalást meríts ugyanazon nyájadnak odaadó hívséges kegyeletéből. És hogy ez valóban bőségesen és fokozott mértékben legyen, ugyanaz a Szent Atya, osztozván a te örömdobban, neked és egész egyházmegyédnek szívvél szeretettől áradó szívvél adja apostoli áldását.

Nekem is kedvesen esik élnem ez alkalommal, hogy téged lelkemből üdvözölve neked teljes boldogságot kívánjak. Kezeidet alázatosan csókolva, mélységes nagy tisztelettel vagyok legalázatosabb és legkészségesebb szolgád Rampolla M. bibornok.

Róma, április 29. 1897.

Eszterházy Miklós Móríc gróf távirata.

»Eminenciád félszázados apostoli működése, imái és alkotásai vezetik e mai napon Eminenciád székesegyházába a világ katolikusaikat, hálás hived, hogy Istent dicsőítsék; én is imádkozom hálatelt szívvél a multba tekintvén, reménnyel a jövő időket várva és kérem az Uristent, árasztza el Eminenciádat szent áldásával, engedje meg, hogy a magyar nemzet Eminenciádat intő, lelkesítő szavait kövesse.

Meggyőződve, hogy Eminenciád ez alkalommal bárkinek kérését visszautasítani képtelen: kegyes jó indulatáért továbbra is esedezem.

Báró Bánffy Dezső levele.

Főmagasságu és Főtisztelendő Bibornok-Püspök Ur!

Ő császári és apostoli királyi Felsége Eminenciád félszázados áldozári jubileuma alkalmából, a tisztelettel ide mellékelt legfelsőbb királyi kéziratot méltóztatott Eminenciáddal intézni s abban Eminenciádnak a Szent István jeles rendje nagykeresztjét díjmentesen legkegyelmesebben adományozta.

Midőn ezen kegyelmes királyi kéziratot, valamint a legkegyelmesebben adományozott magas rendre vonatkozó rendirodai értesítvényt, jelvényeket s alapszabályokat szerencsém van Eminenciáddal megküldeni, legelőbb is őszinte szerencse kívánataimat fejezem ki a fejedelmi kegy és hajlandóság ama megnyilatkozásához, melynek Eminenciád ezzel részesévé lőn, a minő csak kevés kiválasztottaknak juthat osztályrésztül s ami ékes tanúságát képezi azoknak a kiváló érdemeknek, melyeket Eminenciád félszázados hasznos köztevékenység után is szaporítani meg nem szűnik. Engedje meg Eminenciáddal, hogy én, mint a magyar kormány elnöke e minőségemben is a legszívélyesebben üdvözöljem Eminenciádat, egy nagy jelentőségű ünnep küszöbén és kifejezzem azt a hő kívánságomat, hogy a tudományosság, a vallás erkölcsösség és a humanizmus terén oly hosszú időn át kifejtett áldásos működését, a haza érdekében még sok számos évig, erőben és egészségben folytathassa s eme tevékenységének egyik legszebb gyümölcsét a haza minden polgárának a királyi kegy által fényesen betöltött elismerését, sok évig boldogan élvezhesse.

Fogadja Eminenciád kiváló tiszteletem őszinte nyilvánítását.

Budapesten, 1897. évi május hó 1.

Báró Bánffy Dezső.

Báró Jósika Sámuel üdvözlete.

Főmagasságu és Főtisztelendő Bibornok-Püspök Ur!

Ő császári és apostoli kir. Felsége folyó hó 24-én kelt legfelsőbb kéziratával Főmagasságodat Szt.-István apostoli kir. jeles rendjének nagykeresztjével díjmentesen legkegyelmesebben feldiszíteni egyuttal pedig nekem legkegyelmesebben meghagyni méltóztatott, hogy e részben szükséges további intézkedéseket tegyem meg.

Ezen legfelsőbb kitüntetésről Főmagasságodat hivatalosan értesíteni tartozó kötelességemnek ismervén, van szerencsém, egyuttal a rend jelvényét ugymint egy szallagon és egy arany lánczón függő nagy keresztet és egy ezüst csillagot a rend alapszabályaival együtt Főmagasságodnak megküldeni.

Fogadja főmagasságod kiváló tiszteletem őszinte nyilvánulását.

Bécs, 1897. évi április hó 25-én.

Báró Jósika Samu s. k.

Gr. Zichy Nándor sürgönye.

»Engedje Eminenciád, hogy azok üdvökivánataihoz járuljak, kik e dicső napon Eminenciád félszázados működése kegyeletes és hálás megemlékezésével óhajtják, hogy ezek boldogító tudatában még soká szentelhesse életét egyháznak, királyának s hazájának.

Gr. Zichy Nándor.

Hidassy Kornél sürgönye.

Mai szent misémet Eminenciáddal ajánlottam fel, kérve a jó Istent, hogy szent kegyelmével istápolja nemes vállalataiban, boldogítsa testi lelki áldásával és éltesse egyházunk javára.

Hidassy Kornél.

Vaszary Kolos bibornok-hercegprimás levele.

Vaszary Kolos bibornok-hercegprimás levele a következő:

Főmagasságu Bibornok Ur!

Kegyelmes jó Uram!

Az Urnak kiváló, nagy kegyelme ötven éven át szolgálhatni az oltárt, még nagyobb kegyelme ugy szolgálni, mint Eminenciáddal.

A magasztos, az örömnépben lélekben ott leszek kérve a jó Istent: fogadja kedvesen Eminenciáddal áldozatát, hallgassa meg imádságát, teljesítse minden kérését, minden óhaját lelki testi üdvére; tartsa meg az egyháznak, melynek egyik fénylő erős oszlopa, a hazának, melynek hű fia.

Az elhangzó »Te Deum«-mal, a hálaadás-sal a hosszú multért, hangozzék együttesen a »Veni Sancte« a jövőért, amíg újra elkövetkezik az újabb hálaadás — a gyémánt mise alkalmából.

Főszentelt bitorát és kezeit csókolva mély hódolatom kifejezésével változhatatlanul öröklök Főmagasságodnak

Balaton-Füreden, 1897. ápril 30-án.

Őszintén szerető testvére és

kész szolgája

Vaszary Kolos

bib. hercegprimás.

Benedek Ferenc sürgönye.

»Fogadja Főmagasságod legfelsőbb kitüntése alkalmából szerencsekívánataimat.«

Benedek Ferenc

jászói prépost.

Zsilinszky Mihály államtitkár sürgönye.

»A haza és egyház hű Fiának, a tudomány, művészet és valódi humanizmus lelkes apostolának jubileuma alkalmából legbensőbb üdvökivánatait küldi

Zsilinszky

államtitkár.

Erdély Sándor igazságügyminiszter sürgönye.

Élvezze még sokáig azt, amit maga gyűjtött, a jóknak határtalan tiszteletét és szeretetét és fogadja az én szívből jövő üdvözletemet ritka szép ünnepe alkalmából.

Erdély Sándor.

Szapáry Géza gróf sürgönye.

Fogadja Eminenciád kegyesen egyházi és politikai küzdelmekben évtizedeken át hived, követője és csodálója szívből jövő üdvözleteit.

Gróf Szapáry Géza.

Németh József felsz. püspök csanádi nagyprépost sürgönye.

Fogadja Eminenciád kegyesen hálás tanítványa igaz kegyeletének, mély hódolatának, őszinte üdvökivánatainak tiszteletteljes kifejezését.

Németh József.

Az Alkotmány sürgönye.

Főmagasságod személyében a magyar katolikusok nagy apalogétáját, Szent-László király hazafiságának apostolát, a tudomány, irodalom és sajtó mecenását, a felebaráti szeretet megtestesülésének példányát fiui alázattal és

hódolattal üdvözlő mai örömmünnepe alkalmával az »Alkotmány« szerkesztősége és olvasó közönségének nevében

Miller József

főszerkesztő és igazgató.

Ezenkívül részint sürgöny, részint levél útján fejezték ki gratulációikat és hódolatuikat a következők:

Lajos Viktor főherceg, Schönborn bibornok. Román Miron nagyszombati metropolita, Mihály Viktor gyulafehérvári g. k. érsek. D. Radu Demeter lugosi püspök, Metianu János aradi g. k. püspök, Dr. Vály János eperjesi g. k. püspök, Bende Imre nyitrai püspök, Br. Waldstätten János táborsernagya, Gr. Szapáry Gyula, Rimely Károly beszteczbányai püspök, Tóth Vilmos a főrendiház elnöke, Gruscha bibornok bécsi érsek, Drohobeczky Gyula körösi püspök, Szmrecsányi Pál szepesi püspök.

Montel pápai praelatus a »Sacra Rota Romana« dékánja sajátkezű levélben.

Ő Eminenciájának egykori óvodafőnöke Hopp János kalocsai ap. kanonok b. c.

Lonovics József esanádi püspök (később kalocsai érsek) volt titkára. (s. k.)

A Piaristák rendfőnöke; Lengyel Béla egyet. tanár; özv. gr. Cziráky Jánosné (s. k.) Rosty Kálmán G. J. (s. k.), ki egy szellemes distichonnal fejezte be levelét; Bíró Béla kolozsvári apát pleb.

A Szent István társulat; a hittudományi kara.

Lönhardt Ferencz erdélyi püspök, gr. Majláth Gusztáv püspök erdélyi coadjutor, Lukács László pénzügyminiszter, Erdély Sándor igazságügyminiszter, Perczel Dezső belügyminiszter, Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter, Asbóth János orsz. képviselő, ó-budai kölesönös betegsegélyző egyesület, Schönherr m.-szigeti apát-plébános, székelyhídi róm. katolikusok, Fábry Sándor Békés megye alispánja, Rezey Silvius békési tanfelügyelő, Ambro oszt. magyar követési titkár Rómából, gr. Eszterházy Mór, gr. Zichy Ferencz, Barboloviczi szilágysági püspök helyettes, a »Jézus társaságai« budapesti rendháza, König Gusztáv, Salacz Gyula aradi polgármester, Puky Gyula debreczeni kir. táblai elnök, Ugron Gábor, Ungi I. sz. papság, br. Gerliczy Ferencz, Epáll József főrendiházi tag, Tordy Ignác eszcai prépost, br. Ambrózy István, gr. Apponyi Lajos magyarországi udvarnagya, Zsilinszky Mihály közoktatásügyi államtitkár, báró Léva Henrik, báró Rédl Béla, Matlekovics Sándor v. b. t., Szendrői Kovács Kálmán műszaki tanácsos, gr. Andrássy Aladár, az »első budapesti fő- és székvárosi jótékonyági egyesület«, az »Alkotmány« szerkesztősége, herceg Eszterházy Pál, gr. Bethlen Aladár, Bolfras és Paar hadsegédek, dr. Reiner Géza, Weinmayr ischli plébános, gr. Zselénszky Róbert, orsz. képviselő, a nagy-károlyi esperesi kerület, ifj. Zanathy Mihály, Popovics temesvári püspök, dr. Archenbrier Antal esztergomi kanonok, Henny makói prépost, az új-aradi tüzoltó testület, dr. Jánosy Demjén, Mangendorf Károly, Oltványi Gáspár kispópost, gr. Szapáry Béla, gr. Wenckheim Frigyes, gr. Wenckheim Géza, gr. Wenckheim István, okányi Szilágyi Béla ezredes, br. Vécsey Sándor, Reviczky István tábornok, özv. Pápay Istvánné, Virányi Géza honvédezedes, dr. Kovács Gyula budapesti egyetemi tanár, gr. Almásy Dénes, Genarclain de Grancy Emil vezérőrnagy, Horánszky Nándor orsz. képviselő, Vécsey József, Mallász József trencséi pénzügy igazgató, dr. Fischer Gusztáv, id. Almásy Kálmán, Albach Géza kolozsvári polgármester, gr. Almásy Aladár, Geist Gyula, Tallián Béla volt békési főispán, Wannich Alfréd, gr. Szapáry Géza, Német József felszentelt püspök, temesvári nagyprépost, Széchényi Antal, gr. Stubenberg József, König Gusztáv udvari tanácsos, gr. Pállfy István, Széchényi Pál, Festetics Mária és Ferenczy Ida, ő fensége, a királyné udvarhölgyei, Posilovics György zágrábi érsek, Felbisz Károly temesvár polgármester, Gerst Gyula, Ambrózy Béla, Teleky Sándor, Krausz debreczeni főrabbi, Tervajso Caesar új-aradi polgár, Bogisich prépost, Schicker orsz. képviselő Veszprémi káptalan, Zmejanovics verseczi püspök, Gr. Wenckheim István, Gromon Dezső ál-

lamtitkár, Gr. Hunyady Imre, Eszterházy Miklós Mór, A budapesti egyetemi ifjuság, Szentivány Gusztáv, Gr. Teleky Sándor, Hunyady Imre Gr. Széchényi Pál, Gr. Pállfy István, Deschau Achilles temesvári alispán, Hampel József, Gr. Bánffy György. Ezenkívül az összes egyházmegye r. kath. hitközségei, és a bibornok számos barátja, ismerőse és tisztelője küldöttek üdvözlő iratokat.

Tegnap délelőtt a »Nagybányai kőipar vállalat« deputációja tisztelettel a jubiláns bibornoknál s egy gyönyörű fekete sienit virágállványt adott, melyen latin feliratu dedikáció van bevésve és a bibornok czimere.

A bibornok kegyesen fogadta az üdvözlőt s az ajándékot elfogadta.

Biharvármegye közügyei.

— Megyei közigazgatási biz. ülés. —

Nagyvárad május 3.

Biharvármegye közigazgatási bizottsága ma d. e. 10 órakor a megyeház kistermében tartotta meg rendes havi ülését.

Jelen voltak Beöthy László dr. főispán elnöklete alatt:

Szunyogh Péter alispán, Papp János főjegyző, Kötly Viktor tiszti főügyész, Hranzyk Károly orvos-és közl. elnök, Popovits György dr. t. főorvos, Papp Miklós p. ü. igazgató, Bulyovszky József kir. ügyész Gyurkovits Kornél kir. főmérnök, id. Gálbory Sámuel, Balázsházy Bertalan, Hegyessy Márton, Ertsey Géza, id. Markovits Károly, Orley Kálmán. Szász Agoston, és Torma Lajos, valamint alispáni előadóként Lovassy Andor, tb. főjegyző, Keszthelyi Zoltán, és Baranyi András aljegyzők.

Az alispán havi jelentése.

Április hónapban volt 10 tiszta, 8 esős, 12 fellejes nap. A hőmérsék maximumát 28-án + 30 Cels^o-al, minimumát pedig 4-én + 1 Cels^o-al érte el — Az átlagos hó + 16 Cels^o volt.

A közegészségügyi állapot kedvezőtlenebb volt, mint márczius hónapban. A hivatalos orvosok 3654 beteget és 146-al többet ápoltak mint márcziusban.

A hevenyfertőző kórok közül 1. a ronesoló toroklob 2 járás 4 községben fordult elő járványosan. Beteg volt 16, gyógyult 9, meghalt 1, ápolás alatt maradt 6. 2. vörheny 3 járás 3 községben fordult elő. Beteg volt 13, gyógyult 7 meghalt 3, ápolás alatt maradt 3, 3, kanyaró 1 járás egy községben lépett fel járványosan, 4. hökhurut megszűnt, 5. hólyagos himlő 3 járás 7 községben fordult elő járványosan, Beteg volt 43, gyógyult 24, meghalt 13, ápolás alatt maradt 6. 6. hasihagymáz 2 járás 2 községben fordult elő. Beteg volt 11, gyógyult 9, ápolás alatt maradt 2.

Orvosrendőri boncolás 7 öngyilkosan, 1 hirtelen elhalt és egyéb okból elhalt hullán eszközöltetett, Törvényszéki boncolat 5 esetben eszközöltetett.

A kir. tanfelügyelő jelentése.

A lefolyt április hónapban új állami iskolák létesítés céljából tárgyalás tartott Eleden Magyar-Cséknén, Szalárdon és a központban az illető járások közsegeire nézve általában kedvező kilátással.

Április hónapban megvizsgáltattak:

Fugyi-Vásárhelyen az állami elemi vegyes iskola. Mezőteleghelyen az áll. elemi fiu és leány a róm. kath. elemi iskolák és az államilag segélyezett községi kisedővoda. Puszt-Ujlakon az ev. ref. iskola. Eleden a róm. kath. elemi az ev. ref. elemi fiu és leányiskolák, valamint az állami kisedővoda Alsó-Lugason az állami fiu és leányiskolák. — Szászfalván a gör. kel. vegyes iskola. Bárándon a róm. kat. elemi vegyes, az ev. ref. fiu és leányiskolák. Réven az áll. elemi fiu és leányiskola. Kesztegen az áll. elemi vegyes iskola. Esküllön az áll. elemi fiu és leányiskolák. Magyar-Kakucsán az állami elemi vegyes iskola. Drág-Cséknén az elemi vegyes iskola. Magyar-Cséknén az állami, a róm. kath. és a g. kell. elemi vegyes iskolák, valamint az áll. kisedővoda. H.-K.

Kovácsiban az ev. ref. elemi vegyes iskola. Szalárdon az ev. ref. fiu és leány iskolák. Eltekintve kisebb-nagyobb kifogásoktól általában kedvező eredmény tapasztaltatott.

A kir. ügyész jelentése.

A nagyvárad kir. törvényszék fogházában április hónap folyamán le volt tartóztatva 307 férfi, 52 nő. Ezek közül a hónap végén letartóztatva maradt; 227 férfi és 38 nő. A rabkórházban 20 egyén ápolatott, ezek közül gyógyult 6, ápolás alatt maradt 14, halálozás nem történt. A munka keresmény 102 frt 95 krajczár volt.

A kir. pénzügyigazgató jelentése.

Márczius hónapban befizettetett:

egyenes adók czimén	—	24701 frt. 425 kr.
hadmentességi a cz.	—	442 frt. 77 kr.
jog illeték cz.	—	25534 frt. 82 kr.
fogyasztás és ital a cz.	—	203.120 frt 80 kr.
bélyeg jövedék cz.	—	20.604 frt. 35 kr.
dohány jövedék cz.	—	96.601 frt. 025 kr.

Ideiglenes házadómentesség április hónapban 28 esetben adatott, fizetési haladék nem engedélyeztetett.

Említés tétett a jelentésben, hogy a görbedi, szent-jobbi körjegyzőségeknél több rendbeli szabálytalanságok állapítottak meg, tovább a személy ügyet illetőleg, hogy Grosz Dezső jogszigorló, p. ü. fogalmazó gyakornokká, Beniczky Sándor vám hivatali díjas gyakornokká, Hovszovicz Gyula giraltai adóhivatali gyakornok a székelyhídi kir. adóhivatalhoz adó tisztté kineveztettek.

Szabó Ákos p. ü. fogalmazó Dezsőről Nagyváradra, Kocsis Jenő adó tiszt B. Ujfaluról Zilahra, valamint Dobos Miklós magyaróvári és Zakál Károly nagyvárad adótiszték kölesönösen áthelyeztettek, továbbá hogy Szabó József Bertóthy László, Zajka János, Vicay Géza p. ü. fogalmazók fizetési fokozat tekintetében előléptek. Végül a minizteri leiratok olvastattak fel, mely után a gyűlés feloszlott.

UJDONSAGOK.

* **Püspökök a muzeumban.** Vasárnap délután magas vendégei voltak muzeumnak. Hat óra felé Desseffi Sándor esanádi, Hornig Károly báró veszprémi, Fraknoi Vilmos cz. püspökök jelentek meg Dr. Czobor Béla és mások kíséretében a muzeumban; valamivel később Fehér Ipoly pannonhalmi főpát, titkárjával. Mindnyájan nagy meglepetéssel nézegették a gazdag gyűjteményt, melyben Középegy Gy. és Dr. Némethy Gyula örök kalauzolták őket. Koroknyai Ottónak szombaton kifüggesztett hatalmas képét is figyelemmel nézegették érdekes diskusszióba bocsátkozva fölötte. Ez alkalommal ismét felhívjuk a közönség figyelmét e pompás, kolosszális festményre, mely a győzelmes Mátyás király bevonulását ábrázolja Bécs várába. Az öt méter magas, csaknem még egyszer oly széles festményről megjegyezzük pótlásképen vasárnapi ismertetésünkhöz, hogy Mátyás arca Bercsenyi színész, az egyetemi rektoré Liszt Ferencz, az egyik magyar vitéz Hentaller Lajos képviselő arca után lett megfestve. Érdekes, hangulatos az ég, a sötét felhőkbe borult ég harmóniája a nagy város megaláztatásával.

* **Emléklombok.** A bibornok aranymiséje alkalmából oly fényes kiállításban és olyan gazdag tartalommal jelent meg lapunk, amilyent még nem tudott felmutatni a vidéki lapirodalom. Daczára, hogy elég előre látók voltunk és igen nagy számban nyomattuk lapunkat, a déli órákban már egy példány sem volt kapható. Azóta is folyton és tömegesen keresik e lapot. Hogy eleget tegyünk valamilyen képpen a sok oldalról jövő ohajtásoknak, elhatároztuk, hogy az egész jubileumról egy fü-

zetett adunk ki »Emléklombok« czim alatt, mely néhány nap alatt meg fog jelenni. Benne lesz vasárnapi lapunknak érdekes része és a jubileumnak minden mozzanata. Hisszük, hogy a közönség várakozását kifogjuk ezzel elégiteni s az elismerést, melyből e napokban oly bőven kaptunk újlag kiérdemelyük.

* **A miniszter látogatása a kereskedelmi Csarnokban.** Báró Dániel Ernő kereskedelmi miniszter szombaton este érkezett a kormány képvisetében Nagyváradra a jubileumi ünnepségekre s már vasárnap éjjel visszautazott a fővárosba. E rövid idő alatt minden percét igénybe vették az ünnepélyek mozzanatait s így egyetlen tisztelgést sem fogadhatott. Vasárnap délután azonban, a disztribúció végeztével kikocsikázott a városba s váratlanul megjelent a kereskedelmi Csarnok helyiségében. Megtekintette az összes helyiségeket s igen meglepte a diszes palota éppen úgy mint a Csarnok termének fényes berendezése. Meglepetésének többször kifejezést adott.

* **Közbiztonság április hóban.** Nagyváradon az elmúlt április hónapban a közbiztonsági állapot jó volt. Bejelentett kisebbszerű lopás 15, sikkasztás 4, csalás 2, magánlak megsértése 2, testisértés 4, hatóság elleni erőszak 3. Letartóztatva volt 52 egyén; ezek közül a kir. ügyészséghez kísértetett 14, eltolonczoltatott 38. Kihágási feljelentést 114 esetben tettek.

* **Papp Miklós jubileuma.** A nagyvárad pénzügyigazgatóság tisztikara szép ünnepélyre készül. Papp Miklós pénzügyigazgatót fogják jubilálni, ki huszonöt évet töltött be a közpályán s ez idő alatt, mindég derekasan megállta a helyét s minduntalan ki lett tüntetve a felebbvalói dicséretével és kitüntetésével. A derék köztisztviselőben álló tisztviselőt f. hó tizedikén fogják jubilálni a pénzügyigazgatósági tisztviselők, de bár családias jellegűnek tervezik, részt óhajt venni belőle magának a nagyvárad társadalom is, mely mindég helyt áll akkor, amidőn az elismeréssel és munkássággal eltöltött időt ünneplik.

* **Uj tanácsjegyző.** Kiss Rezső nagyvárad kir. tiszteletbeli vizsgáló bíró segédet a m. kir. igazságügyminiszter a nagyvárad ítéltáblához tanácsjegyzőnek rendelte el.

* **Főispáni beiktatás.** Szabolcsvármegye új főispánját: Feilitseh Bertholdot május hó 8-án délelőtt 10 órakor fogják ünnepélyesen beiktatni főispáni székébe Nyiregyházán. Ez alkalomból rendkívüli közgyűlést tart Szabolcsvármegye, a melyre Biharvármegyét is meghívták. A vármegye képviselteti magát az ünnepélyen.

* **A felső leányiskola záró ünnepélye.** Mint értesülünk, a nagyvárad községi polg. leányiskola ez idén is fog tartani egy záró ünnepélyt. Már folynak is az előkészületek, hogy az előző évben elért siker, ez idén még nagyobb siker legyen. Az ünnepély tiszta jövedelme, a szegény gyermekek felruházására fog fordíthatni. A megyeház nagytermét fogják az idén is elkérni s itt tartják meg a szép ünnepélyt.

* **Meghívó.** A kath. kör énekkarának ml. tagjait kérem, hogy tekintettel a csütörtökön tartandó ünnepségre ma és holnap tartandó énekpórában a kör helyiségében esti 6 órakor teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

* **Diszes esküvő.** Vidovich György cz. kanonok, p.-szőlősi esperes rokona: Vidovich Ferencz budapesti kir. ítéltáblai tanácsjegyző albiró május hó 5-én, szerdán délután fél hat órakor tartja esküvőjét Budapesten, a lipótvárosi bazilikában Dumtsa Miklós és neje szül. Panlovits Eufémia kedves, szeretetreméltó leányával: Constantiával.

* **Adóljajstromok közszemlén.** Várad-, Ujváros-, Olasz-, Váralja-, Velence-, Csillag-

város-, Külváros városrészekre vonatkozó és a kir. pénzügyigazgatóság 7761—1897. számú érvényesítésével ellátott IV. oszt. keresetiadó kivetési lajstromok az 1883. évi XLIV. t.-cz. 16. §-sa értelmében 8 napi közszemlére vagyis f. évi május hó 4-dik napjától 10-ik napjáig a városi adóhivatal 10. számú szobájában azon figyelemzettel tétetnek ki, miszerint az érdekeltek adókötelesek a jelzett lajstromokban terhükre előírt adót ott megtekinthetik s az elleni netaláni felszólamlásokat azon adózók, kik ilyenmő adóval már a múlt évben is megróva voltak a lajstromok közzétételét követő 15 nap alatt, míg azon adózók pedig, kik e kivetési lajstromokban megállapított adóval a kivetési évben első ízben vannak megróva, adójuknak adókönyvecskéjükbe történendő bejegyzését követő 15 nap alatt a városi közigazgatási bizottsághoz czimezve, a kir. pénzügyigazgatóságnál írásban benyújthatják. Nagyvárad, 1897. május hó 1. Bordély Ferencz adóügyi tanácsnok.

* **Egy derék matróna halála.** Nagyvárad előkelő társadalmának egyik közbeesülésben álló alakját: Glac Antal suios csapás érte, édes anyja öz. bártfai Glac Antalné elhunytával. A derék agg nő, a kiváló magyar urasszonyok mintaképe, vasárnap, május hó 2-án reggel meghalt. Temetése tegnap délután nagy fénynyel ment végbe a szent-János utcai gyászszobából. Előkelő nagyközönség volt jelen a végtisztességen; ott láttuk az Echerolles családot, Markovics Antalt, Hoványi Gézát, Miskolczy Barnát, Géczy Lajost, Sipos Orbánt, Cziffra Gerőt, dr. Schweiger Edét, Szokoly Tamást stb. A gyászszertartást Dencs János cz. kanonok végezte segédlettel, mely után a nehéz masszív érczkoporsót elhelyezték a nehéz masszív érczkoporsót elhelyezték a 6 lovas diszes üveges gyászkoocsra s megindult az impozáns gyászmenet a vasut állomáshoz. A holttestet Dombegyházára szállították, a hol a család birtokán levő sírboltban helyezik örök nyugalomra. A koszoru-kocsit elborították a szebbnél-szebb koszoruk, a következő felirásokkal:

Feledhetlen jó édes anyáknak — Tonka és Vilma. Szeretett jó anyáknak — Janka és Emil. Felejthetetlen jó nagymamának — Béla. Drága jó nagymamának — Margit, Endre, Gábor, Erzsike, Pistike. Tisztelete jelül — A Cziffra család. Mindenemnek — Mariska. Öszinte tisztelete jelül — Des Echerolles Kruspér család. Szeretetünk utolsó jelül — Hranyitzky család. Tiszteletünk jelül — Markovits Antal és családja, Rokoni szeretettel — öz. Szilágyi Virgílné. Gróf Kornis Károly — tisztelete jelül.

A diszes temetést Weiszlovits Adolf és Fia temetkezési intézete rendezte.

A család a következő gyászjelentést adta ki: Bártfai Glac Antal, neje terpesti Markovits Vilma és fiuk Béla, bártfai Glac Janka férjezett székelyföldvári Szilágyi Emilné, férje székelyföldvári Szilágyi Emil és gyermekeik: Margit, Endre, Gábor, Erzsébet és István, ináncsi Ebeczky Imre és családja, ináncsi Ebeczky Kornélia, öz. Nortocs Walterné és családja, öz. ináncsi Ebeczky Emilné szül. Sipeki Balázs Eugenia és családja fájdalomtól megtört szívvel tudják drága jó édes anyjuk, nagyanyjuk és anyósok, testvérük sógorójuk és nagynénjük öz. bártfai Glac Antalné szül. ináncsi Ebeczky Matild-nak f. évi május hó 2-án, reggel 6 órakor, 78 éves korában rövid szenvedés után történt gyászos elhunytát. A megboldogult földi maradványai f. hó 3-án, d. u. 3 órakor Nagyváradon, Szent-János-utcai lakásán a rom. hath. szertartás szerint szenteltetnek be és f. hó 4-én, d. e. 10 órakor Pta-Dombegyházán (Csanádmegye) a Glac-család sírkertében örök nyugalomra tétetnek. Az engesztelő szentmiseáldozat Dombegyházán f. hó 5-én, Nagyváradon az olaszii plebánia templomban f. hó 8-án, d. e. 10 órakor fog megtartatni. Nagyvárad, 1897. május 5. Áldás és béke hamvaikra!

* **Görög katonák Nagyváradon.** Szombaton éjjel hétszáz görög katonát szállítottak Nagyváradon keresztül. Nagy közönség várta a külön vonaton jövő hadfiakat, kik kíváncsian nézték a közönséget s harcziás megjegyzéseket

tettek a törökökre. Tegnap este ismét érkezett egy távirat az állomásfőnökhöz, melyben tudatták, hogy ismét egy csapat görög katona fog Nagyváradon keresztül utazni. Az állomás főnök nyomban jelentette ez esetet a rendőrségnek, nehogy valami rendzavarás forduljon elő. A harczosok azért utaznak Magyarországon keresztül, mert a török földön nem engedik át őket s így hosszas utazást kell megtenniök. Romániából Fiumeig külön vonaton utaznak s itt hajóra ülnek és egyenesen Athénbe vitorláznak. Számszerint 500-an voltak azok kik tegnap éjjel utaztak keresztül városunkon. A vasutnál nagy közönség volt jelen, mivel éppen ekkor utazott ei városunkból a miniszter s vele a vendégeknek egy része.

* **Jóváhagyott alapszabályok.** A nagyvárad mérsáros és hentes ipartársulat módosított alapszabályait a miniszter a jóváhagyási záradékkal ellátva vissaküldötte.

* **Elfogott sikkasztó.** Még a múlt évben ítélte el a nagyvárad kir. törvényszék sikkasztás büntette miatt 2 és fél évi fegyházra Beszedics István bajkai volt segéd jegyzőt mely büntetésére az itteni kir. ítéltábla 2 évre szállította. II-od bírósági ítélet meghirdetése több ízben idéztetése daczára nem jelenvén meg ismeretlen tartózkodása miatt a törvényszék országos köröztesét határozta elrendelni. — Tegnap azonban az ungvári csendőrség elcsipte s a rendőrség által toloncz uton kísértette át az itteni kir. ügyészséghez, hol gondos őrizetben részesül.

* **Lemondott körjegyző.** Szentjóbbról írja levelezőnk, hogy Bokor Imre ottani körjegyző állásáról lemondott s már meg is vált hivatalától. Ideiglenesen a járási főszolgabíró által Lipták Lászlóval töltesett be az állás. Bokor Imre azért mondott le a jegyzőségről, mivel a nagyvárad pénzügyigazgatóság vizsgálatot indított ellene.

* **Körös-uteza kövezeése.** Már két év előtt felvették a kövezeési programba Nagy-Körös-uteza alsó részének kihuzkodását, de még ma is a régi sáros utban gázolnak a vásárra hajtott állatok, s a gyalogut is olyan, akár Kopacselen. Balogh Döme törvéuyhatósági bizottsági tag tegnap indítványt adott be a törvényhatósághoz, a melyben Nagy-Körös-uteza alsó részének kikövezesét sürgeti.

* **Kert-utczán Markovics Mór** parti-árak raktárában a csödtömegekből megvett áruk, melyek már eddig is 50%-al olcsóbbak, mint bárhol, üzlet átalakítás miatt becsáron alól bármely árban árusítatnak ki, mely ritka kedvező alkalomra a nagyérdemű közönség b. figyelmét felhívjuk.

A kath. kör választmányi ülése.

— Előkészület a mai közgyűlésre. —

Tegnap délután 5 órakor a nagyvárad »Kath. kör« váiasztmányi ülést tartott Dus László elnöklete alatt.

Jelen voltak: Dencs János, Schlauch Nándor, Nemeskey Andor, Böszörményi Géza, Mihucz Péter, Gyalokay János, dr. Gálbory Sámuel, dr. Mártonffy Bogdán, Karger Sándor, Csátary István, Stark Gyula, Gram Sylveszter, Bereczky Géza és dr. Vuicsics Gyula.

Elnök az ülést megnyitván Bereczky Géza felolvasta a mai közgyűlés elé terjesztendő pénztárnoki jelentést és dr. Schweiger Ede a titkári jelentést, melyet egyhangulag elfogadtak és tudomásul vettek.

A könyvtár ügyei.

A választmányi ülés felhatalmazta a könyvtárnokot, hogy a néh. Jakobovits Dezső hagyatékából megvett 1500 kötetnyt könyvtár számára, mely az eddigi 432 kötetnyi ajándék-könyvekkel 1932 kötetre emelkedett, készíttessen ezélszerű és esinos szekrényeket. Ha-

tározatba ment az is, hogy az elnöki szoba lesz egyelőre a könyvtári helyiség.

Minthogy pedig a megvett könyvtárban több pedagógiai és más szigorúan tudományos szakmú van a könyvtárnokot azzal is megbizták, hogy e könyveket adja el, hogy azok árán más könyvek legyenek vehetők.

Nagy örömmel fogadták a gr. Batthány József elnök és neje 100—100 frt adományainak bejelentését s jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak a nemeslelkű pártfogónak, ki ez összeget a könyvtár megvételére ajánlotta fel.

Egy kiküldött szűkebb körű bizottság ezután hosszú előterjesztést tett a nyár folyamán rendezendő matinéék majális és egyéb mulatságok tekintetében. A propositziót melyet annak idején bővebben ismertünk, kiadták az ünnepélyt rendező vigalmi bizottságnak.

A kör tulajdonát képező két fedett tekepálya nézve elhatározták, hogy az idei szezonban egy tekepálya-partie 2 kr, este 3 kr. lesz, mivel ezentul este lámpák lesznek felállítva.

A „Kath kör“ matinéja

De n e s János elnök bejelentette, hogy a bibornok megígérte a május 6-iki matinéera való megjelenését s egyuttal tudatta, hogy az a körnek kiadást nem okoz, mivel egy jóltevő magára vállalja az összes költségeket.

Egyéb tárgy nem lévén az ülés véget ért.

A k ö z g y ü l é s ma délután n é g y ó r a k o r lesz.

SZINHÁZ ES MŰVESZET.

Az első fecskék.

Heti műsor:

Kedd: Cigánybáró.
Szerda: Durand és Durand.
Csütörtök: ugyanez,
Péntek: Cziterás.
Szombat: Gyimesi vadvirág (Előszőr).

Miután két hónapig egy folytatásban az »Egyiptomi sötétséget« adták a nagyváradi fabódében, ma végre felhúzódik a függöny s a »Cigánybáró«-val megkezdődik a színi saison.

A tegnapi [délelőtti aradi vonattal érkezett meg a színtársulat első része: a három primadonna *Amon Margit, Rontay Boriska és Székely Irén*, továbbá *Pintér, Tompa, Balla, Déry*, és *Löbl* kardalosnő és korista.

A záporral fenyegetőző idő miatt csupán egy-két színházi habitué várta Thalia legelső fecskéit, kik kalap dobozok és podgyászokkal erősen megterhelten robogtak be a városba.

A színtársulat többi tagjai ma érkeznek s ma lesz az első próba is. Az operette — személyzet mutatkozik be legelőbb a Strauss soha meg nem untató »Cigánybáró«-jában.

Az idei színi évad kedvező auspiciumok mellett indul meg a mennyiben a bérlet igen jól sikerült. A földszinti páholyok 4 kivételével mind, az emeleti páholyok nagy része és sok támlátszék van kibérelve.

A jövő heti műsorban Lili, Ingenyelők Niobe stb. vannak felvéve.

Ma fellép *Amon Nargit* is, ki az *Arzéna* szerepét játssza.

IRODALOM.

A *szent skapuláré* című oktató és imádságos könyvecskének második kiadása jelenmeg Győrött *S o m m e r* Imre sarutlan kart melita-rendű miséspaptól. Kétségen kívül nagy szolgálatot tett s hasznos munkát végzett szerző a skapuláré-társulat tagjainak e munkácskával: mert gondos kézzel hordotta abban egybe mindazt, ami a skapuláré eredettét, a vele járó kegyelmeket illeti. Külön fejezetet szentel történeti tényeknek, mik alkalmasak arra, hogy az olvasót a skapuláré viselésére bírják. Nem ke-

vésbé gazdag a könyvecske különféle imádságokban. Kívánjuk, hogy a könyvecske, mely igen tetszetős alakban fűzve 30 kr., kötve 55 kr.-ért kapható Győrött a karmelitáknál, minél jobban elterjedjen s hathatós eszköze legyen a skapuláré illetve a Boldogasszony tisztelete előmozdításának.

EGYESÜLETEK.

Jóváhagyott alapszabályok. A belügyminiszter a nagybajomi népkör módosított alapszabályait, — a nagyrabéi olvasókör alapszabályait és a nagybajomi első kiházasító egyesület alapszabályait jóváhagyta.

REGENY-CSARNOK.

P R A D A.

Fordította K. G.

17.

Az atya is másképp nézett ki, mint Leonora magának elképzelte, az első pillanatra megtudta, hogy indo — angol alacsony széles test alkatán fekete haju barna fejült. Szeme és pillái hasonlítottak a lányához, arca tele biborcsóval, melyek közül is kitűnt egy nagy fekete.

»Papa! kiáltott a lányka, elébe sietve, father dearest!

»Darling! felelt az a lány arcát simogatva — csókolgatva.

— Azt gondolom legjobban tenném, ha a többiek példáját követném, gondolta Leonora — ezzel a fiatalabikkal nincs mit kezdeni, azzal a vén majommal még kevésbé. Ugy látzik a gyermekeket nagyon a szíven viseli, paics ez, melyről minden nyíl le fog pattanni.

Miután az apa és lánya elvégezték a kölcsönös üdvözlést, az első akkor vette észre, hogy még más is van a teremben.

— Nos, nagyságos kisasszony! — szolt hatalmas kezét nyujtva, — kegyed is meg akarja próbálni?

— Követtem az ön felhívását — szolt Leonora, nyugodtan kiállva, a férfi tekintetét, — nem azért mert azt hiszem, hogy 121 elődöm — 132 javította ki a gyermek.

— Tehát 132 elődömnél többre tartom magam, hanem mivel azt gondoltam, ki mer, az nyer.

— Egészen helyesen mamzell — bobsánat nagyság akarom mondani — soha sem lehet tudni, melyik szegletben kerül egy egy garas. Kérem, foglaljon helyet együnk előbb valamit, aztán megbeszéljük a dolgot.

Leonora elfoglalta a megjelölt helyet, az urral szemközt; a lány atyja nyakába ugrott, valamit sugott a fülébe, atyja elkezdte simogatni. Leonorának nem igen tetszett az a gyengédség, Vaelbekék soha sem látott ilyet.

Az inas finom ételeket hordott fel, az atya felszólította a gyermeket, hogy a kisasszony mellett foglaljon helyet, miközben szeméit egyikről a másikra vetette.

A különbség nagyon feltűnő volt, Leonora arosztokratikus finom megjelentése egészen ellentéte volt az ő neveletlen csodálatra méltón öltöztetett lányának. Az ur éles tekintetét érezte Leonora, melylyel a különbséget vizsgálta közte s leánya közt.

Közben szót sem szolt gyorsan evett, feltűnően sokat evett. A gyermek tele szedte tányérját, megkostolta ezt azt, grimasztolt hozzá, aztán félre tette tányérját.

Leonora keveset evett, azt is nagyon vigyázva, hogy kecsesen egyék mert tudta, hogy egyetlen mozdulata sem kerüli ki az ur figyelmét, érezte, hogy megkezdődött a vizsgálat, melyen elődei olyan szerencsétlenül esett át.

— Daisy egyél már! szolt a lányhoz atyja, miközben személdökét összehuzta.

Ez azonban rázta a fejét — Nincs étvágyam. Daisy nem tud enni, ha idegen van itt.

— Láthatja kegyed, hogy gyermekem rászorul a nevelésre, szolt az atya nevetve.

— Mire ön különben ily nevelőnt fogad, volt a felelet.

Mielőtt az evésnek vége lett volna, a gyer-

mek székéről apja ölébe ugrot, annak tányérjából evett, feldűtötte poharát, nagy nevetésben tört ki és mielőtt Leonora észrevette volna a szekrényre csuszott, honnan mindenféle grimaszokat mutatott, és atyjának parancsát, hogy jöjjön le nem véve figyelembe nyelvével nyujtogatta Leonorára, orrot mutatott neki.

— Jössz le tüstént semmire kellő! kiáltott apja székét hátra rugva. Erei kiduzattak, szeméi majdnem kinyugrottak gödrükből.

Egy ugrással ott állott a szekrénynél megragadták a gyermeket, nem is ügyelve arra, hogy egy szép porcellán vázat össze tört, nem tudott magán uralkodni ütötte, vágta a lányt ahol érte, végre egy sarokba lökte, mintha csak értéktelen papír lett volna, vagy mintha valami piszkos tárgyat lökött volna el.

(Folyt. köv.)

TAVIRATOK.

Megmérgezett Stroszmayer.

Zágráb, máj. 3. (Saj. tud. táv.) Stroszmayer zágrábi püspök tegnap gyanus tünetek között megbetegedett s a gyorsan előhívott orvosok ételmérgezést konstataáltak, mit a konyhában vigyázatlanságból követtek el. A beadott ellenszer folytán állapota javult.

A válság szélén.

Budapest, máj. 3. (Saj. tud. táv.) A Pol. Ért. szerint ha Bánffy be is adja majd lemondását, ezzel csak a korona bizalmát provokálja, mert újból való megbízatása esetén bizony keresztül viszi a 35% kvótát.

Hazafias Csanádmegye.

Makó, máj. 3. (Saj. tud. táv.) Csanádmegye törvényhatósági bizottsága elhatározta, hogy a kvóta felemelése ellen külön feliratot fog intézni a képviselőházhoz.

A csatatérről.

A thesszáiai visszavonulás óta demoralizált görög seregek ismét magukhoz tértek és harczkészen, sőt harczkedve várják a törökök támadását Pharsaluse előtt. A harczy kedv fellendülésében nagy érdeme van az új görög kormányának is, mely a kabinet két tagját a harczmezőre küldte és az egész sereget rekonstruálta, Epirusban igen elkeseredett jelleme van a háborúnak, az itteni török csapatok koránt sincsennek annyira fegyelmezve, mint Edhem pasa fősege.

A döntő csata napja különben rohamosan közeledik. Pharsalus lakossága már odahagyta a várost és szabad mezőn táborozik.

Ma vett távirataink így szólnak:

Pánik Artában.

Athén, május 3. (Saját tud. távirata.) Egy sürgönyben jelentik, hogy *Arta vidékének lakói leirhatatlan izgatottság és fejellenség közt Artába menekültek. Minden üzlet zárva. Egy fegyveres pap a köztéren keresztes-háborút hirdet a törökök ellen.* Arta és Philippades felől nagy tűzoszlopok látszanak. A törökök megszállták a Luross hidját.

Készülődések szárazon és vizen.

Konstantinápoly, máj. 3. (Saját tud. táv.) A nagy forgalmi torlódások következtében napok óta nem ment hadszállító vonat a határra. A Dardanellákban egész hajóraj újra egyesítve van. A páncélosok az erődök mentén vannak felosztva, A torpedónaszádok a Dardanellákban és azok előtt czirkálnak. Két erődben villanyos fényvetőket (reflektorokat) állítottak fel. A vi-

déki hatóságokat értesítették, hogy a konzulátusok, polgári- és egyházi hivatalok szolgálatában álló görögök az illető hatalmak védnökségét élvezik.

Hírek a harcztérről.

Athén, máj 3. (Saját tudósítónk távirata). Ma éjjel 1700 emberből álló szabadcsapat a nép riadó tüntetése között Epirus felé utnak indult. Volónál nem történt újabb ütközet. ellenben Zarkis mellett vérontás volt. Theotokis és Thamadas miniszterek ma Pharsalusról visszérkeztek Athénbe. A törökök ma elhagyták Kardierát, melyet a görögök megszálltak. Skuzueis belügyminiszter úgy nyilatkozott, hogy katonai helyzet sem Thessáliában, Epirusban sem rosszabodott. A vejestinói győzelemigenszép dala volt a görögöknek.

Konstantinápoly, május 2. (Saj tud. táv.)

Saad Eddin pasa 8000 válogatott emberből álló csapattal Monastirból gyorsított menetben ma Janinába érkezett. A portán remélik, hogy pihent csapatok harcra küldésével az ellenséget nagyon rövid idő múlva kitudják Epirusból és aztántámadólag léphetnek fel.

Athén, maj. 2. (Saját tudósítónk távirata.)

Drtából érkező távirat szerint Bajraktaris ezredes parancsnoksága alatt 8000 emberből álló dandár újból Pentepegida felé előnyomul. — A »Kauserin Augusta vicztorja« német páncezélós-hajó Krétáról jövet Phaloronba érkezett.

Az epiruszi harcztérről.

Athén, május 2. (Saj. tudósítónk távirata.) Artából jelentik: A nép még egyre költözködik és vándorol a közeli helyiségekből és barmait is magával viszi. Az Arachos hidja le van rontva. A sereg minden helyet megszáll. A lovasság a bombázás napján kémszemlét tartott. Imaretet megerősítették. Maros azt a nyilatkozatot tette, hogy a csapatok legközelebb ismét átkelnek az artai hidon. A görög sereg két napi veszteglés után ismét betört Epirusba. A 6. ezred egész Philipiadesig nyomult előre, melyet a görögök most már harmadizben szállottak meg. Az ellenség Pentapigadiába van.

A törökök a blokád ellen.

Kanéa, máj. 3. (Saját tud. távirata.) Izmail pasa tiltakozott a tengernagyoknak a sziget belső részének élelmezésére nézve hozott határozata ellen és azt követeli, hogy vagy szüntessék meg, vagy állítsák helyre teljesen a blokádot.

NAGYVÁRADI SZINKÖR.

Bérlet 1-ső szám.

Bérlet 1-ső szám.

Páratlan.

Páratlan.

Nagyvárad, 1897. évi május 4-én,
az arad-nagyváradai szintársulat által:

A CZIGÁNYBÁRÓ.

Nagy operette 3 felvonásban. Jókai M. után írta Snitzer.

S Z E M É L Y E K :

Zsupán Kálmán gazdag sertéskereskedő	Kövessy Albert.
Arzena, leánya	Ámo Margit.
Mirabella, Arzena gouvernantja	Tolnainé.
Ottokár, Mirabella fia	Békefi.
Gróf Carnero, királyi biztos	Hegyessi Gyula.
Czipra cigányasszony	Szláma Vilma.
Saffi, cigányleány	Székelly Irén.
Barinkai Sándor elzüllött nemes	Déri Jenő.
Gábor diák	Pintér Imre.
Pali	Czakó Vilmos.
Józsi,	Némethi.
Ferkó, } cigányok	Palóczy.
Mihály,	Kulesár.
Egy hirnök	Szabó Sándor.
Szepe, lámpagyújtató fiú	Kövy Cornél.
Miska, hajós legény	Szabó László.
Minna, Arzena barátnője	Biró Anna.
Pista, Zsupán szolgája	Juhász.
Teresi,	Kövy Julcsa.
Aranka,	Homoky Róza.
Katicza,	Pethő Julia.
Julcsa,	Magda Eszter.
Gyuri,	Balla Imre.
Imre,	Szalai.
Tamás,	Kulesár.
Pista,	Bérczy.
Peli,	Fekete.
Jancsi,	Nagy.

Kezdeté fél 8, vége 10 órakor.

Holnap szerdán, 1897. évi május hó 5-én,

itt először:

DURAND és DURAND.

Bohózat 3 felvonásban.

KÖZGAZDASÁG.

Terménytőzsde.

Budapest, máj. 2.

B u z a	őszre bácskai	7.70
»	őszre, északi	7.00
»	október-novemberre, bácskai	6.18
»	okt.-nov.-re északi	3.57
R o z s	őszre bácskai	10.77
»	őszre, északi	7.89
T e n g e r i,	okt.-nov.-re, bácskai	7.09
»	okt.-nov.-re, északi	6.17
R e p c z e	október-novemberre, bácskai	3.48
»	okt.-nov.-re, északi	10.80

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén 1897. május. 2-án.

Magyar aranyárak 4%	121.50
Magyar koronajárak	99.25
Magyar vasúti kölcsön aranyban 4 1/2%	122.50
Magyar vasúti kölcsön ezüstben 2 1/2%	101.50
Magyar keleti vasúti államkötvény 18/6-ból	120
Magyar föltehermentesítési kötvény 4%	97.50
Italmérei jog megváltási kötvény	100.25
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyeresémi sorjegy-kölcsön	155
Tiszaszabályozási és szegedi sorjegy kölcsön	138
Osztrák járadék papírban	101
Osztrák járadék ezüstben	101
Osztrák járadék aranyban	122.50
Osztrák korona járadék	100.75
1860. osztrák államsorsjegyek	140.75
Osztrák magyar bankrészvény	936
Magyar hitelbank részvény	386.50
Osztrák hitelintézeti részvény	352.80
Osztrák-magyar államvasúti részvény	846.50
20 frankos arany (Napoleonkor)	950
Német birodalmi márka	58.60
London vista	119.55
Páris vista	47.60
20 márkás arany	11.73

A szerkesztésért felelős:

Dr. VUCSKICS GYULA.

A kinek jó czipőre

van szüksége, nem mulaszthatja el felkeresni a

GÁLL LÁSZLÓ ujonnan átalakított
czipő-áruházát.

hol mindenkor a legújabb divatu legnagyobb részét

saját készítményü czipők és csizmák
lelegegánsabb kivitelben és olcsó árakon kapható.

Egyben tudomására hozom a n. é. közönségnek, hogy mivel én kizárólagosan czipő-készítéssel és eladással foglalkozom, alkalma nyílik a n. é. közönségnek mellőzve a gyári munkát, saját készítményü tartós czipőket vásárolni.

Megrendelések pontosan saját felügyeletem alatt eszközöltetnek.

Kiváló tisztelettel

GÁLL LÁSZLÓ.

113 7-10

Új Butortelep!!

PORJESZ HERMAN

bútor gyári raktára

Nagyváradon, Zöldfa-utca 34. szám.

Elegáns asztalos és saját műhelyemben készült kárpitos-butorok

Háló-, ebédlő-, uri-szoba-, és szalon-berendezések igen nagy választékban

minden modern izlésben, u. m. angol-, góth-, mór-, ó-német és francia renaissance, baroque, roccoco és empire-stylben.

Hajlított fa-, vas- és rézbutorok, függönyök, szőnyegek, képek s diszitési tárgyak igen jutányos árban.

Pontos kiszolgálás!

Couláns eljárás!

Kivánatra rajzok és költségvetések.

Vas és rézbutorok óriási választékban gyári árak mellett.

88-9-20

Teljes lakás kávéház-, szálloda- és fürdő-berendezések.

Villany világítás!

SZENT-LÁSZLÓ GYÓGYFÜRDŐ

(PÜSPÖK-FÜRDŐ)
NAGYVÁRAD MELLETT.

Az ezredéves kiállításon e fürdő a *nagy arany érmet* nyerte.

Vasut- távirta- és posta-állomás helyben.

Telefon-összeköttetés Nagyváraddal.

Hazánk legrégibb gyógyhelye, természetes meleg 24—33 R° kénes hévforrásokkal, ártézi kuttal, ezen források fölé vannak építve az impozáns berendezésű uri- és női tükör-fürdők, kabin és mór földes fürdők, a gyógyeszközökkel dusan felszerelt gyógypihenő termek. Nagy sétányok. Tekepálya.

Fürdőzésre javalva van: az ízületek és izmok csúzos bántalmainál, idült s különösen savós ízületi loboknál, csonttörések és ficzások után visszamaradt fájdalmaknál; köszvénynél és annak különböző alakjainál; idegbajoknál, melyek rheumaticus alapon keletkeztek (ischiasnál); különböző bőrbajoknál, végre a női ivarszervek bizonyos bajainál, különösen a méh mögötti és közötti izzadmányoknál; belsőleg: heveny és idült gyomorbántalmaknál, májbajok és vesekövek eseteiben.

Mórfürdők használata kitünő sápkor, vérszegénységnél, a női ivarszervek különféle bántalmainál.

Ivógyógymódnál, calciumsulfid sók gazdag tartalmánál fogva kitünő hatásu **görvély** és **angolkór**nál légzőszervek és gyomorhurutjánál.

Szórakozásul szolgál gyönyörű erdei sétányok, gyógyterem, zongora, tekeasztal, tekepálya, olvasóterem, cukrászda, fővárosi és vidéki lapok, gyakori estélyek, tánczvigalmak, társas kirándulások a fürdő regényes hegyvidékére, naponta háromszor térszene.

Évad: május 1-től szept. 31-ig. Főévad június 1-től augusztus 31-ig, elő- és utóévadban 30% ármérséklet.

Kitünő magyar konyha áll rendelkezésre. Tisztán kezelt erdélyi és érmelléki borokról gondoskodtam.

A vendégek részére szükséges tejet, a külön e célra berendezett saját tehénészet szállítja.

Olcso és jó élelmezés, kényelmes lakás, napi ár 60 krtól 3 frtig.

Orvos: Dr. FILKOR LAJOS.

A fürdő újabb berendezésénél s felszerelésénél nem kimélve fáradságot és költséget, célom volt, hogy az minden tekintetben megfeleljen a mai kor követelményeinek, és sikerdus gyógyhatása mellett kényelem tekintetében is kiállja a versenyt bármely külföldi fürdővel.

A n. é. közönség szives jóindulatát s pártfogását kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

CZEGLÉDY SÁNDOR

fürdő-bérlő.

147-7-0

Villany világítás!

Nyomatott laptulajdonos: Szent László-nyomda-részvénytársaságnál Nagyváradon.